

ด่วนที่สุด

ที่ พร ๐๐๒๓.๓/ว ๖๕

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความร่วมมือปรับปรุงแก้ไขหรือจัดทำข้อบัญญัติ เรื่อง ตลาด หรือข้อบัญญัติเรื่องอื่นใดที่อยู่ในภารกิจ
เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๙.๓/ว ๓๙๔๑
ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งว่าสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณา
เรื่องร้องเรียนจากประชาชนในจังหวัดสระบุรี กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก
จังหวัดสระบุรี ออกคำสั่งให้ปิดการดำเนินกิจการของตลาดนัดสี่แยกต้นแค อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี
ส่งผลทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยมีความเห็นว่า ข้อบัญญัติ เรื่อง ตลาด หรือข้อบัญญัติ
เรื่องอื่นใดที่อยู่ในภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการ
ในการควบคุมหรือกำกับดูแลการดำเนินกิจการตลาดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้บังคับอยู่ในบางท้องที่
โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขหรือยังไม่ได้จัดทำขึ้น ให้มีความเหมาะสม
กับสถานการณ์ในปัจจุบัน และไม่สอดคล้องกับกฎกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ.๒๕๕๑ และได้มีข้อเสนอแนะให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปรับปรุง
แก้ไขหรือจัดทำข้อบัญญัติ เรื่อง ตลาด หรือข้อบัญญัติเรื่องอื่นใดที่อยู่ในภารกิจ ให้มีความเหมาะสม
กับสถานการณ์ปัจจุบันและสอดคล้องกับกฎกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑
เพื่อรองรับผู้ประกอบการที่ขออนุญาตจัดตั้งตลาดในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในพื้นที่ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร อนุศาสนินท์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๓๐๖
ผู้ประสาน นางวิมลรัตน์ สุทธิดี

จังหวัด
๒๕๖๓

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๙.๓/ว๗๙๔๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแพร่
เลขรับ..... 4948
วันที่..... 28 S.A. 2563
เวลา..... น.

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความร่วมมือปรับปรุงแก้ไขหรือจัดทำข้อบัญญัติ เรื่อง ตลาด หรือข้อบัญญัติเรื่องอื่นใดที่อยู่ในภารกิจ
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๐/๓๗๗๖
ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชนในจังหวัดสระบุรี กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ออกคำสั่งให้ปิดการดำเนินกิจการของตลาดนัดสี่แยกต้นแค อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ส่งผลทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนเสียหาย โดยมีความเห็นว่า ข้อบัญญัติ เรื่อง ตลาด หรือข้อบัญญัติเรื่องอื่นใดที่อยู่ในภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลการดำเนินกิจการตลาด ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้บังคับอยู่ในบางท้องที่ โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขหรือยังไม่ได้จัดทำขึ้น ให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และไม่สอดคล้องกับกฎกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ และได้มีข้อเสนอแนะให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปรับปรุงแก้ไขหรือจัดทำข้อบัญญัติ เรื่อง ตลาด หรือข้อบัญญัติเรื่องอื่นใดที่อยู่ในภารกิจ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันและสอดคล้องกับกฎกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อรองรับผู้ประกอบการที่จะมาขออนุญาตจัดตั้งตลาดในอนาคต รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอความร่วมมือให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วยได้จาก <https://qr.go.page.link/esGGd> หรือ QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขท้องถิ่น
กลุ่มงานป้องกันโรคติดต่อ
โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๗๒๒๕ / ๐๘ ๑๑๗๔ ๓๗๓๘
ผู้ประสานงาน นายจักรพงษ์ สุขใส

๓๕๐
ด่วนที่สุด
ที่ ผผ ๑๐/๓๗๗๖

กองสาธารณสุขท้องถิ่น
เลขรับ 3072
วันที่ 1 ธ.ค. 2563
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน 15.49 น.
เวลา
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕
๑๒๐ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 62279
วันที่ 1 ธ.ค. 2563
เวลา

ด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนในจังหวัดสระบุรีเกี่ยวกับกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ออกคำสั่งให้ปิดการดำเนินกิจการของตลาดนัดสี่แยกต้นแค อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ส่งผลทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ซึ่งผลการประชุมเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน เมื่อวันอังคารที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี สรุปได้ว่า กรณีตามคำร้องเรียนที่ประชุมมีมติให้ผู้ประกอบการไปดำเนินการแก้ไขสถานประกอบการตลาด ๕ ประการ ให้เป็นไปตามสุขลักษณะของตลาด เพื่อประกอบการพิจารณาการขออนุญาตจัดตั้งตลาด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในการขออนุญาตจัดตั้งตลาด ตามข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๔๑ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) ให้ผู้ประกอบการยื่นคำร้องขออนุญาตก่อสร้างรั้วพร้อมแบบแปลน โดยผู้ประกอบการเป็นผู้กำหนดแบบรั้วเอง และแบบรั้วต้องเป็นไปตามข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๔๑ ข้อ ๑๕ (๘) ต้องทำรั้วหรือประตูกั้นหรือสิ่งป้องกันไว้ เพื่อมิให้คน และสัตว์เข้าไปพลุกพล่าน

๒) ให้ผู้ประกอบการวางผังร้านค้า ตามข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๔๑ ข้อ ๑๕ (๖) ข้อ ก โดยแยกเป็นหมวดหมู่ให้เหมาะสมตามประเภทสินค้า ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข และให้กำหนดหมายเลขประจำแต่ละที่ไว้ให้ชัดเจน เช่น แบ่งโซนประเภทอาหารสด ประเภทอาหารปรุงสำเร็จ ประเภทสินค้าเบ็ดเตล็ด ประเภทเสื้อผ้า ฯลฯ พร้อมทั้งกำหนดหมายเลขประจำแผงแต่ละแผงให้ชัดเจน และจัดทำทะเบียนพ่อค้าแม่ค้าว่าใครขายสินค้าอะไรตั้งอยู่บริเวณใด

๓) ให้ผู้ประกอบการไปดำเนินการขออนุญาตเชื่อมทางกับแนวทางหลวงสระบุรี

๔) ให้ผู้ประกอบการไปดำเนินการขออนุญาตต่อท่อระบายน้ำกับแนวทางหลวงสระบุรี ตามข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๔๑ ข้อ ๑๕ (๑๐) ต้องจัดให้มีที่สำหรับล้างสินค้า พร้อมทั้งติดตั้งท่อน้ำประปาและท่อระบายน้ำทิ้งให้เพียงพอและสะดวก ในการระบายน้ำ กรณีการวางท่อระบายน้ำทั้งภายในที่ดินส่วนบุคคลริมเขตลงสู่ท่อหรือท่อระบายน้ำในเขตแนวทางหลวงสระบุรีนั้น ต้องได้รับอนุญาตจากแนวทางหลวงสระบุรีหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕) ให้ผู้ประกอบการจัดทำมาตรการป้องกันแมลงและสัตว์นำโรค

/สำนักงาน...

“ความล่าช้า คือความไม่เป็นธรรม”

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินขอเรียนว่า ผู้ตรวจการแผ่นดิน (นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อบัญญัติ เรื่อง ตลาด หรือข้อบัญญัติเรื่องอื่นใดที่อยู่ในภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลการดำเนินกิจการตลาด ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบังคับใช้อยู่ในบางท้องที่ โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล ยังมิได้มีการปรับปรุงแก้ไขหรือยังมิได้จัดทำขึ้นให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และไม่สอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงมีข้อเสนอแนะให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีข้อเสนอแนะให้จังหวัดทุกจังหวัด แจ้งไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกำกับให้ทำการปรับปรุงแก้ไขหรือจัดทำข้อบัญญัติ เรื่อง ตลาด หรือข้อบัญญัติเรื่องอื่นใดที่อยู่ในภารกิจ ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและสอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อรองรับผู้ประกอบการที่จะมาขออนุญาตจัดตั้งตลาดในอนาคตต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ ผลการดำเนินการเป็นประการใด ขอได้โปรดรายงานให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกมลธรรม วาสนุมา)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติการแทน

นาง เสกการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักสอบสวน ๒

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๙๓๗๘

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๓๖๘

www.ombudsman.go.th

คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

สภานักสอบสวน ๒

เรื่องร้องเรียนเลขคำที่...๑๕๙๔/๒๕๖๓...

เรื่องร้องเรียนเลขแดงที่...๒๘๗๙ / ๒๕๖๓

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๑. ผู้แจ้ง/ผู้ร้องเรียน

ปกปิด

๒. ผู้ถูกร้องเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

องค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

๓. ประเด็นเรื่องร้องเรียน

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ออกคำสั่งให้ปิดการดำเนินกิจการของตลาดนัดสี่แยกต้นแค อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ทำให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนเสียหาย

๔. ข้อเท็จจริง

๔.๑ ข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนสรุปได้ว่า กลุ่มผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนจากกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ไม่ทำการต่อใบอนุญาตจัดตั้งตลาดนัดสี่แยกต้นแค อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี โดยตลาดนัดสี่แยกต้นแคได้รับใบอนุญาตจัดตั้งตลาดนัดถูกต้องตามกฎหมายจากองค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก ตั้งแต่ประมาณกลางปี พ.ศ.๒๕๔๖ และเมื่อใบอนุญาตจัดตั้งตลาดหมดอายุ เจ้าของตลาดนัดก็ได้ทำการยื่นขอต่อใบอนุญาตเรื่อยมา จนเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ องค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็กได้มีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าของตลาดว่า ไม่สามารถออกใบอนุญาตจัดตั้งตลาดได้เนื่องจากสถานที่ขอใบอนุญาตจัดตั้งตลาดไม่เป็นไปตามสุขลักษณะของตลาดตามข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาดพุทธศักราช ๒๕๔๑ คือ สถานที่ที่นำมาขอใบอนุญาตจัดตั้งตลาดมีสภาพไม่ถูกสุขลักษณะของตลาด โดยมีสภาพเป็นดินไม่เป็นพื้นเรียบ มีสภาพไม่แข็งแรง มีน้ำท่วมขังและสิ้น ไม่มีทางระบายน้ำทำด้วยวัสดุการทำความสะอาดง่ายเพื่อรองรับน้ำให้ไหลไปสู่ทางระบายน้ำสาธารณะ ไม่ได้ทำรั้วหรือประตูกันหรือสิ่งป้องกันไว้เพื่อมิให้คนหรือสัตว์เข้าไปพละพละ มีห้องสุขา อ่างล้างมือ เครื่องสุขภัณฑ์ ไม่เพียงพอ ไม่จัดให้มีที่สำหรับล้างสินค้าพร้อมติดตั้งท่อน้ำประปาและท่อระบายน้ำทิ้งให้เพียงพอ ซึ่งเจ้าของตลาดได้แย้งว่า ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวไม่ตรงกับความเป็นจริง

สำเนาถูกต้อง

วรวิชัย

/จึงได้...

(นางสาววรวิชัย ภูละออ)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

จึงได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ได้ทำคำวินิจฉัย มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ องค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก มีคำสั่ง ที่ สบ ๗๒๕๐๔/๘๓๗ เรื่องห้ามมิให้จัดตั้งตลาด แจ้งไปยังเจ้าของตลาดทางไปรษณีย์ และปิดประกาศห้ามเจ้าของตลาด ฝ่าฝืนคำสั่งจัดตั้งตลาด ณ บริเวณตลาดนัดสี่แยกต้นแค ซึ่งส่งผลให้ประชาชนกว่า ๓๐๐ ครอบครัว ได้รับความเดือดร้อน ทั้งนี้ ในปัจจุบันตลาดนัดสี่แยกต้นแคได้ดำเนินการแก้ไขโดยได้จัดทำระบบระบายน้ำและอื่น ๆ ให้ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว กลุ่มผู้ร้องเรียนจึงขอให้ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ณ ตลาดนัดสี่แยกต้นแคว่า เพราะเหตุใดเจ้าของตลาดจึงไม่ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งตลาดนัดตามกฎหมาย และองค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก ปฏิบัติโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือกระเบียบหรือไม่ อย่างไร และขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า ตลาดนัดสี่แยกต้นแค ณ บริเวณใดไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ เพื่อให้เจ้าของตลาดได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องและทำการยื่นขออนุญาตและได้รับใบอนุญาตจัดตั้งตลาดตามกฎหมายต่อไป

๔.๒ จากการแสวงหาข้อเท็จจริงในพื้นที่ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ บริเวณตลาดนัดสี่แยกต้นแค และการประชุมพิจารณาแก้ไขปัญหาระหว่างวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี สรุปผลการแสวงหาข้อเท็จจริงได้ดังนี้

๔.๒.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็กและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ร้องเรียนและผู้ประกอบการตลาด ถึงขั้นตอนกระบวนการในการพิจารณาอนุญาตจัดตั้งตลาด ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก ได้ทำการพิจารณาคำขออนุญาตจัดตั้งตลาดดังกล่าวภายใต้กรอบของกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ ได้แก่ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๔๑ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ คู่มือมาตรฐานการตลาดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย โดยไม่ได้เป็นการกระทำในลักษณะกลั่นแกล้งผู้ประกอบการหรือพ่อค้าแม่ค้าแต่อย่างใด

๔.๒.๒ ท้องถิ่นอำเภอมวกเหล็กให้ความเห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังมิได้จัดทำข้อบัญญัติตำบล เรื่อง ตลาด ไว้ กรณีมีประชาชนร้องขอจัดตั้งตลาดและเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผล ITA (การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ) ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะเดียวกันข้อบังคับ เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๔๑ ขององค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก ยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เห็นควรเสนอแนะให้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และสภาพทางกายภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก

๔.๒.๓ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยที่ประชุมมีมติให้ผู้ประกอบการไปดำเนินการแก้ไขสถานประกอบการตลาด ๕ ประการ ให้เป็นไปตามสุขลักษณะของตลาด เพื่อประกอบการพิจารณาการขออนุญาตจัดตั้งตลาดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในการขออนุญาตจัดตั้งตลาด ตามข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๔๑ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) ให้ผู้ประกอบการยื่นคำร้องขออนุญาตก่อสร้างรั้วพร้อมแบบแปลน โดยผู้ประกอบการเป็นผู้กำหนดแบบรั้วเอง และแบบรั้วต้องเป็นไปตามข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๔๑ ข้อ ๑๕ (๘) ต้องทำรั้วหรือประตูกันหรือสิ่งป้องกันไว้ เพื่อมิให้คน และสัตว์เข้าไปพลุกพล่าน

สำเนาถูกต้อง

วรัญญา

/๒๒...

(นางสาวรัญญา ภูละออ)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

(๒) ให้ผู้ประกอบการวางผังร้านค้า ตามข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๔๑ ข้อ ๑๕ (๖) ข้อ ก โดยแยกเป็นหมวดหมู่ให้เหมาะสมตามประเภทสินค้า ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด หรือตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข และให้กำหนดหมายเลขประจำแต่ละที่ไว้ให้ชัดเจน เช่น แบ่งโซนประเภทอาหารสด ประเภทอาหารปรุงสำเร็จ ประเภทสินค้าเบ็ดเตล็ด ประเภทเสื้อผ้า ฯลฯ พร้อมทั้งกำหนดหมายเลขประจำแผงแต่ละแผงให้ชัดเจน และจัดทำทะเบียนพ่อค้าแม่ค้าว่าใครขายสินค้าอะไรตั้งอยู่บริเวณใด

(๓) ให้ผู้ประกอบการไปดำเนินการขออนุญาตเชื่อมทางกับแขวงทางหลวงสระบุรี

(๔) ให้ผู้ประกอบการไปดำเนินการขออนุญาตต่อท่อระบายน้ำกับแขวงทางหลวงสระบุรี ตามข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๔๑ ข้อ ๑๕ (๑๐) ต้องจัดให้มีที่สำหรับล้างสินค้า พร้อมติดตั้งท่อน้ำประปาและท่อระบายน้ำทิ้งให้เพียงพอและสะดวก ในการระบายน้ำ กรณีการวางท่อระบายน้ำทิ้งภายในที่ดินส่วนบุคคลริมเขตลงสู่ท่อหรือทางระบายน้ำในเขตแขวงทางหลวงสระบุรีนั้น ต้องได้รับอนุญาตจากแขวงทางหลวงสระบุรีหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ

(๕) ให้ผู้ประกอบการจัดทำมาตรการป้องกันแมลงและสัตว์นำโรค

๕. ข้อกำหนด

๕.๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๓๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรับเรื่องจากผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่ามียกข้อสงสัยต่อไปนี้ ไว้พิจารณา

(๖) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอย่างเหมาะสมแล้ว

ในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินสั่งยุติเรื่อง

๕.๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งตลาด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

การเปลี่ยนแปลง ขยายหรือลดสถานที่หรือบริเวณที่ใช้เป็นตลาดภายหลังจากที่ได้ออกใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดตามวรรคหนึ่งแล้ว จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรของรัฐที่ได้จัดตั้งตลาดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ แต่ในการดำเนินการตลาดจะต้องปฏิบัติตามเดียวกับผู้รับใบอนุญาตตามบทบัญญัติอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้ด้วย และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเป็นหนังสือให้ผู้จัดตั้งตลาดตามวรรคนี้ปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

สำเนาถูกต้อง

วรวิรุตา

(นางสาววรวิรุตา ภูละออ)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

/มาตรา ๕๔...

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่มีพระราชบัญญัติบัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอ และการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๕๖ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการหรือเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมดและแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสอง หรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี

๕๓ ข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๔๑

ข้อ ๑๕ สถานที่ตั้งเป็นตลาดและการปลูกสร้างสถานที่นั้น ต้องจัดให้ได้สุลักษณะและอนามัยดังต่อไปนี้

- อนามัย
- (๑) ต้องตั้งอยู่ในที่ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่าจะไม่เป็นอันตรายแก่สุขภาพและ
  - (๒) อาคารต้องสร้างด้วยวัสดุถาวร มีสภาพมั่นคงแข็งแรง
  - (๓) บริเวณพื้นที่ต้องทำด้วยวัสดุถาวร มีสภาพมั่นคงแข็งแรง ทำความสะอาดง่ายและไม่มีย่าน้ำขัง

สำเนาถูกต้อง

วรยุทธ

(นางสาววรยุทธา ภู่ออ)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

/ (๔) ...

(๔) ต้องมีทางระบายน้ำทำด้วยวัสดุถาวร ทำความสะอาดง่าย เพื่อรองรับน้ำให้ไหลไปสู่ทางระบายน้ำสาธารณะได้ และต้องมีระบบกำจัดน้ำเสียตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด หรือตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(๕) ต้องมีแสงสว่าง และการระบายอากาศให้เพียงพอ ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(๖) ที่วางของขายต้องมีลักษณะต่อไปนี้

ก. ต้องกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เมตร และมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๔ ตารางเมตร สูงไม่น้อยกว่า ๐.๖๐ เมตร ทำด้วยวัสดุถาวรที่ถุกสุขลักษณะ แยกเป็นหมวดหมู่ให้เหมาะสมตามประเภทสินค้า ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข และให้กำหนดหมายเลขประจำแต่ละที่ไว้ให้ชัดเจน

ข. ต้องจัดให้มีที่นั่งสำหรับผู้ขายของไว้โดยเฉพาะให้เหมาะสมแยกต่างหากจากที่วางของขายและสะดวกต่อการเข้าออก

ค. การสร้างที่วางของขาย ซึ่งลักษณะพิเศษนอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะต้องสร้างให้ถูกสุขลักษณะทำความสะอาดตามคำแนะนำของผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๗) ทางเดินของตลาดต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

ก. ต้องมีทางเข้าออกตลาดอย่างน้อยหนึ่งแห่ง และมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร ในกรณีทางเข้าออกตลาดเป็นทางซึ่งต้องลอดผ่านใต้อาคารอื่น ต้องมีความสูงไม่น้อยกว่า ๒ เมตร

ข. ทางเดินสำหรับผู้ซื้อของภายในอาคารตลาด ต้องมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร

(๘) ต้องทำรั้วหรือประตูกันหรือสิ่งป้องกันไว้ เพื่อมิให้คน และสัตว์เข้าไปพลุกพล่านตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดหรือตามคำแนะนำของผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๙) ต้องจัดให้มีส้วม เครื่องสุขภัณฑ์ อุปกรณ์เครื่องใช้ตามจำนวนและสถานที่ตั้งตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดหรือตามคำแนะนำของผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๑๐) ต้องจัดให้มีที่สำหรับล้างสินค้าพร้อมทั้งติดตั้งท่อน้ำประปา และท่อระบายน้ำทิ้งให้เพียงพอและสะดวกในการระบายน้ำ

(๑๑) ต้องปฏิบัติตามอื่น ๆ อันเกี่ยวกับลักษณะและอนามัยตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ข้อ ๑๖. สถานที่ที่ตั้งเป็นตลาดและการปลูกสร้างในสถานที่ดังกล่าวใด มีลักษณะพิเศษได้สุลักษณะและอนามัย มีการระบายอากาศโดยใช้เครื่องปรับอากาศและได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว สถานที่ที่ตั้งและการปลูกสร้างในสถานที่นั้นอาจได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ ๑๕ ก็ได้

สำเนาถูกต้อง

วิรัชมา

(นางสาววิรัชมา ภูละออ)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

/ข้อ ๑๗...

ข้อ ๑๗. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีเครื่องมือ อุปกรณ์ และสิ่งอื่น ๆ อันจำเป็นสำหรับ
สุขลักษณะและอนามัยของตลาดดังต่อไปนี้

(๑) ที่รองรับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ที่เก็บรวบรวมและการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย
ซึ่งได้สุขลักษณะสามารถป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ ได้ตามขนาด จำนวน
ให้เพียงพอและตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๒) น้ำสะอาด พร้อมทั้งที่เก็บสำรองน้ำ ให้มีปริมาณเพียงพอและสะดวกแก่การใช้
สำหรับล้างสินค้าและล้างตลาด

(๓) เครื่องมือ อุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับสุขลักษณะและอนามัยของตลาดตามที่
เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือคำแนะนำของผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

๕.๕ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๒๑ ผู้ใดจะก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคารต้องได้รับใบอนุญาต
จากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และดำเนินการตามมาตรา ๓๙ ทวิ

๕.๖ กฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๔ ตลาดแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

(๑) ตลาดประเภทที่ ๑ ได้แก่ ตลาดที่มีโครงสร้างอาคาร และมีลักษณะที่กำหนดไว้ใน
ส่วนที่ ๑

(๒) ตลาดประเภทที่ ๒ ได้แก่ ตลาดที่ไม่มีโครงสร้างอาคาร และมีลักษณะที่กำหนดไว้ใน
ส่วนที่ ๒

๖. ข้อพิจารณา

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า กรณีที่องค์การ
บริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ออกคำสั่งให้ปิดการดำเนินกิจการของตลาดนัด
สี่แยกต้นแค อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ทำให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนเสียหาย นั้น จากการ
แสวงหาข้อเท็จจริงในพื้นที่ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ และผลการประชุมพิจารณาแก้ไขปัญหา
เรื่องร้องเรียน เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็กและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ร้องเรียนและผู้ประกอบการตลาด ถึงขั้นตอนกระบวนการในการพิจารณา
อนุญาตจัดตั้งตลาด และได้ทำการหารือร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวแบบบูรณาการ โดยมติที่ประชุม
มีข้อเสนอแนะให้ผู้ประกอบการตลาดไปดำเนินการแก้ไขสถานประกอบการตลาด ๕ ประการให้เป็นไป
ตามสุขลักษณะของตลาด เพื่อประกอบการพิจารณาการขออนุญาตจัดตั้งตลาด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ในการขออนุญาตจัดตั้งตลาด ตามข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๕๑ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ซึ่งเมื่อผู้ประกอบการตลาดได้ดำเนินการตามข้อตกลง ๕ ประการนั้นแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบล
มวกเหล็ก จะได้ทำการออกใบอนุญาตจัดตั้งตลาดโดยถูกต้องตามกฎหมายให้ต่อไป จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียน

สำเนาถูกต้อง

วันพุธ

(นางสาวรัชนีดา ภูละออ)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

/ได้รับ...

ได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนอย่างเหมาะสมแล้วตามมาตรา ๓๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

๗. คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะ

อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ ตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

อนึ่ง ข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๕๑ ขององค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก ซึ่งออกใช้บังคับก่อนกฎกระทรวงว่าด้วยสัญลักษณ์ของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ และไม่สอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยสัญลักษณ์ของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดแบ่งประเภทตลาดออกเป็น ๒ ประเภท คือ ๑ ตลาดที่มีโครงสร้างอาคาร และ ๒ ตลาดที่ไม่มีโครงสร้างอาคาร แต่ข้อบังคับตำบล เรื่อง ตลาด พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดรายละเอียดลักษณะตลาดเป็นประเภท ๑ ซึ่งไม่สอดคล้องกับลักษณะของตลาดที่ผู้ร้องเรียนยื่นคำขอรับใบอนุญาต ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงมีข้อเสนอแนะให้จังหวัดสระบุรีแจ้งไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลมวกเหล็ก และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกำกับ ให้ปรับปรุงแก้ไขข้อบัญญัติ เรื่อง ตลาด ให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันและสอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยสัญลักษณ์ของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ อีกทั้งมีข้อเสนอแนะให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีข้อเสนอแนะให้จังหวัดทุกจังหวัดแจ้งไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกำกับให้ปรับปรุงแก้ไขหรือจัดทำข้อบัญญัติ เรื่อง ตลาด ให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันและกฎกระทรวงว่าด้วยสัญลักษณ์ของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อรองรับผู้ประกอบการที่จะมาขออนุญาตจัดตั้งตลาดในอนาคตต่อไป

ทั้งนี้ โดยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียนทราบและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำเนาถูกต้อง

วิชัย

(นางสาววิมรดา ภูละออ)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๑๖

(นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต)

ผู้ตรวจการแผ่นดิน